

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för musik och bild

1BPÄ12 Bildpedagogik I - inriktning gymnasieskolan, 30
högskolepoäng

Art Education I - Orientation Upper Secondary School, 30 credits

Huvudområde

Bild

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2020-02-05.

Reviderad 2024-05-30. Revidering av överlappning.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2024.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet + Samhällskunskap 1b alt. Samhällskunskap 1a1 + 1a2 och Engelska 6. Samt godkänt antagningsprov.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- identifiera och redogöra för grundläggande drag i lärarprofessionen i förhållande till ämnet och ämnets didaktik,
- formulera och diskutera frågeställningar rörande ämnesundervisning och ämnesdidaktiska processer inom ramen för skolämnet bild och de

kunskapstraditioner som skolämnet bild representerar,

- planera, genomföra, analysera samt utvärdera olika former av lärarakiviteter för bildundervisning i grundskolan och gymnasieskolan,
- beskriva och diskutera reflektionens och analysens betydelse i gestaltande processer och tillämpa denna kunskap i praktiken för att möta och utveckla elevers förmågor och lärande.

Delkurs 1, Grundläggande ämneskunskaper och visuell kommunikation, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för och använda sig av semiotiska och bildkommunikativa teorier och synsätt,
- redogöra för bildämnets utveckling,
- reflektera över ämnets tradition och funktion, i skolan respektive samhället,
- reflektera kring och använda sig av det visuella språket som ett kommunikativt redskap i varierande tekniker och i olika medier, med hjälp av såväl manuella som digitala verktyg,
- identifiera och i eget arbete tillämpa principer om visuell presentation och utställningsteknik,
- dokumentera den egna bildkommunikativa lärprocessen,
- identifiera och tillämpa metoder för reflektion över den egna och andras lärprocess.

Delkurs 2, Skissteknik, visuellt tänkande och bilddidaktik, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- tillämpa och behärska grundläggande kunskaper i teckningslära och skissteknik,
- genom gestaltande arbete undersöka skissens betydelse för den egna kreativa förmågan,
- tillämpa och behärska bildens olika uttrycksformer såsom komposition, valör och djupverkan,
- redogöra för det visuellas betydelse i ett perceptuellt och kognitivt perspektiv,
- redogöra för teorier om barns och ungdomars bildarbete och bildspråkliga utveckling,
- analysera ämnets kurs- och ämnesplaner med utgångspunkt i ämnestradition och ämnesdidaktisk teori,
- identifiera, pröva och värdera metoder och kriterier för bedömning inom bildämnet,
- dokumentera den egna bildkommunikativa lärprocessen,
- identifiera och tillämpa metoder för reflektion över den egna och andras lärprocess.

Delkurs 3, Färg och form och dess pedagogiska tillämpning, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- tillämpa och behärska grundläggande tekniker i två- och tredimensionellt bildarbete, i såväl analoga som digitala tekniker,
- undersöka och reflektera över färgens och formens betydelse för det egna gestaltande arbetet,
- omsätta och tillämpa bildspråkliga ämneskunskaper såväl pedagogiskt som i egen bildproduktion,
- analysera, tolka och bedöma sina egna och andras bildarbeten,
- beskriva och diskutera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till delkursens innehåll,

- planera och genomföra en didaktisk tillämpning av kursens innehåll samt redogöra för metodiska ställningstagande,
- analysera aspekter på hållbar utveckling i samband med bildframställning,
- identifiera, pröva och värdera metoder och kriterier för bedömning och betygsättning inom bildämnet,
- dokumentera den egna bildkommunikativa lärprocessen,
- identifiera och tillämpa metoder för reflektion över den egna och andras lärprocess.

Delkurs 4, Visuell kultur och visuell representation, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för viktiga epoker och de mest centrala konstnärerna och verken i västerländsk konst- och arkitekturhistoria,
- redogöra för och diskutera några olika aspekter av utomeuropeisk konst och visuell kultur,
- analysera, tolka och kritiskt granska bilder utifrån teorier om genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling,
- problematisera konst och visuell kultur ur ett mångkulturellt och interkulturellt perspektiv i gestaltande arbete,
- genom konstvetenskapliga analysmetoder och eget gestaltande arbete analysera, tolka och kommentera ett konsthistoriskt verk,
- redogöra för konstvetenskapliga och bildpedagogiska teorier på en grundläggande nivå,
- diskutera kulturens roll och betydelse för ett hållbart och demokratiskt samhälle,
- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till delkursens innehåll,
- skriva en text med vetenskaplig ansats på grundläggande nivå med akademisk referenshantering.

Innehåll

Delkurs 1, Grundläggande ämneskunskaper och visuell kommunikation, 7,5 hp

Delkursen innehåller följande moment på grundläggande nivå:

- bildsemiotik, bildanalys och kommunikationsteori,
- text, bild och visuell gestaltning,
- utställningsteknik,
- bildämnets historia,
- barns och ungdomars bildarbete och bildspråklig utveckling,
- ämnesdidaktisk tillämpning,
- metoder för reflektion över eget bildarbete,
- metoder för dokumentation av bildarbete, med hjälp av såväl manuella som digitala verktyg.

Delkurs 2, Skissteknik, visuellt tänkande och bilddidaktik, 7,5 hp

Delkursen innehåller följande moment:

- skiss- och teckningslära,
- bildens kognitiva betydelse och visuellt meningsskapande,
- visuell perception,
- bildens uttrycksmedel,
- grundskolans styrdokument för bildämnet,
- bedömning av bildarbete,

- introduktion till professionen genom fältstudiedagar,
- ämnesdidaktisk tillämpning.

Delkurs 3, Färg och form och dess pedagogiska tillämpning, 7,5 hp

Delkursen innehåller följande moment:

- grundläggande färg- och formteori,
- visuell komposition,
- bildframställning i varierande tekniker med bestämda syften, i såväl analoga som digitala tekniker,
- reflektion över aspekter på hållbar utveckling i samband med bildframställning,
- bedömning av bildarbete,
- ämnesdidaktisk tillämpning.

Delkurs 4, Visuell kultur och visuell representation, 7,5 hp

Delkursen innehåller följande moment:

- konst- och arkitekturhistoria,
- bildanalys och bildtolkning utifrån teorier om genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling,
- konstvetenskapliga och bildpedagogiska teorier,
- kulturbegreppet utifrån genus, mångfald, klass, etnicitet och hållbar utveckling,
- interkulturella och mångkulturella perspektiv,
- ämnesdidaktik,
- introduktion till vetenskapligt skrivande.

Professionsbas och professionell progression

Kursinnehållet aktualiseras kontinuerligt utifrån ett didaktiskt perspektiv där den studerande konkretiserar innehållet i passande aktiviteter och lärandesituationer. Kursen ger också den studerande möjlighet att utveckla kunskaper och medvetenhet om styrdokumentens betydelse för ämnets struktur och hur ämnesinnehåll och undervisning kan anpassas till elevers skilda förutsättningar.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen möter den studerande aktuella bildpedagogiska teorier och ämnesdidaktisk forskning. I den sista delkursen skriver studenten en vetenskaplig text på grundläggande nivå med korrekt källhänvisning. Kursen ska dessutom bidra till ett vetenskapligt förhållningssätt för att den studerande som en del av sin professionella lärarkompetens också ska kunna kritiskt granska sin undervisning.

I kursen finns en tydlig koppling mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Undervisningsformer

Kursen tillämpar ett kreativt reflekterande arbetssätt, där teori, praktik, tekniskt kunnande och konstnärliga överväganden samverkar. Undervisningen lägger stor vikt vid utveckling av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt som stärker studentens förmåga att reflektera över och handla på adekvata sätt i relation till elevens lärande och skolans uppdrag. Studenternas kunskapsutveckling och lärande kommer till uttryck i eget gestaltande samt skriftlig och muntlig kommunikation. Kunskaper, förståelse, färdigheter och förmågor prövas kontinuerligt utifrån utbildningens mål.

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, uppgifter och laborationer, såväl enskilt som i grupp. Genom fältstudier utvecklar studenten insikter och kunskaper om lärarprofessionen satt i relation till den undervisning kursen förbereder för. Moment där laborativt arbete ingår är obligatoriska (för mer information se studieguide).

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras genom muntliga, skriftliga och gestaltande uppgifter, samt en enskild kursportfolio, en sk. workbook. Bedömning görs utifrån följande parametrar: produktion, perception, reflektion, arbetssätt, didaktik och komplexitet (för närmare anvisningar, se studieguide). Ämnesdidaktiska moment examineras fortlöpande under kursens gång genom litteraturseminarier, workshops och skriftliga inlämningsuppgifter.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. För betyget Väl godkänd ska studenten dessutom visa en fördjupad förmåga att tillämpa ett kreativt reflekterande arbetssätt, där teori, praktik, tekniskt kunnande och konstnärliga överväganden samverkar. För att få Väl godkänd på hela kursen ska studenten ha erhållit Väl godkänd på minst tre av fyra delkurser. Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1GF001 Bildpedagogik - för grundlärare med inriktning fritidshem 30,0 hp

1BP700 Bildpedagogik I, grundkurs 30,0 hp

1BP701 Bildpedagogik I, grundkurs 30,0 hp

1BP702 Bildpedagogik I, grundkurs 30,0 hp

1BP70L Bildpedagogik I 30,0 hp

1BP703 Bildpedagogik I, grundkurs 30,0 hp

1BP730 Bildpedagogik I 30,0 hp

1BPÅ02 Bildpedagogik I - inriktning mot arbete i gymnasieskolan 30,0 hp

1BP20Ä Bildpedagogik I, för ämneslärare 30,0 hp

1GN119 Bildpedagogik - för grundlärare inriktning fritidshem och årskurs 4-6 30,0 hp

1GN145 Bildpedagogik - för grundlärare inriktning fritidshem och årskurs 4-6/VI-profil 30,0 hp

1GN445 Bildpedagogik - för grundlärare inriktning fritidshem och årskurs 4-6/VI-profil 30,0 hp

Övrigt

På kursen tas en obligatorisk avgift ut för förbrukningsmaterial.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1, Grundläggande ämneskunskaper och visuell kommunikation, 7,5 hp
Bildpedagogisk litteratur:

Carlsson, Anders & Koppfeldt, Thomas. *Visuell retorik*. Malmö: Liber. Senaste

upplagan. Valda delar, 48 s.

Hansson, Hasse, Karlsson, Sten-Gösta & Nordström, Gert Z. *Seendets språk: exempel från konst, reklam, nyhetsförmedling och semiotisk teori*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan. s. 9–35.

Didaktisk litteratur:

Åsén, Gunnar. "Varför bild i skolan". I Lundgren, Ulf P. (red.) *Uttryck, intryck, avtryck: lärande, estetiska uttrycksformer och forskning*. Vetenskapsrådets rapportserie 4:2006. s. 107–121. Tillgänglig på kursens lärplattform.

Åhall, Matilda. *Lärarens guide till Bild. Teori, praktik och bedömning*. Stockholm: Natur och Kultur. Senaste upplagan. s. 7-19.

Åsén, Gunnar (red.). *Bildundervisning och lärande genom bilder*. Stockholm: Liber förlag. Senaste upplagan. s. 13-27

Dessutom tillkommer ca 50 s. i samråd med läraren.

Delkurs 2, Skissteknik, visuellt tänkande och bilddidaktik, 7,5 hp

Bildpedagogisk litteratur:

Berefelt, Gunnar. *ABSe om bildperception*. Stockholm: Centrum för barnkulturforskning, Univ. Senaste upplagan. Ca 70 s.

Birgerstam, Pirjo. *Skapande handling: om idéernas födelse*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan. Valda delar, ca 30 s.

Frid, Johan. *Intro – bild: skapa, kommunicera, förstå*. Malmö: Didacta. Senaste upplagan. Valda delar, ca 130 s.

Didaktisk litteratur:

Lindström, Lars (2002). "Produkt och processvärdering i skapande verksamhet". I *Att bedöma eller döma. Tio artiklar om bedömning och betygsättning*. Stockholm: Skolverket. s. 109–124.

Lindström, Lars. "Estetiska lärprocesser om, i, med och genom slöjd". I *KRUT 133/134* (nr 1-2 2009). 10 s.

Skolverket. *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022*. www.skolverket.se. Valda delar, ca 30 s.

Åhall, Matilda. *Lärarens guide till Bild. Teori, praktik och bedömning*. Stockholm: Natur och Kultur. Senaste upplagan. s. 20-50.

Åsén, Gunnar (red.). *Bildundervisning och lärande genom bilder*. Stockholm: Liber förlag. Senaste upplagan. s. 73-90.

Delkurs 3, Färg och form och dess pedagogiska tillämpning, 7,5 hp

Bildpedagogisk litteratur:

Frid, Johan. *Intro – bild: skapa, kommunicera, förstå*. Malmö: Didacta. Senaste upplagan. Valda delar, ca 200 s.

Sund, Louise & Sund, Per. 2014. *Hållbar utveckling: ämnesdidaktisk tematisering för*

grundskolan. Stockholm: Liber. s. 17–51. ISBN978-91-47-12259-2.

Kompendier kring färg och färglära, ca 100 s. Tillhandahålls av institutionen.

Didaktisk litteratur:

Löfstedt, Ulla. *Barns bildskapande: teoretiska perspektiv och didaktiska konsekvenser*. Jönköping: Jönköping Univ. Press. Senaste upplagan. Ca 55 s.

Skolverket. *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022*. Finns som pdf att ladda ner på: www.skolverket.se. Valda delar, ca 30 s.

Åhall, Matilda. *Lärarens guide till Bild. Teori, praktik och bedömning*. Stockholm: Natur och Kultur. Senaste upplagan. s. 54-71, 113-134

Åsén, Gunnar (red.). *Bildundervisning och lärande genom bilder*. Stockholm: Liber förlag. Senaste upplagan. s. 28-57

Delkurs 4, Visuell kultur och visuell representation, 7,5 hp

Bildpedagogisk och konstvetenskaplig litteratur:

Burman, Greta. *Konsten i historien*. Stockholm: Natur och kultur. Senaste upplagan. Ca 190 s.

Eriksson, Yvonne & Göthlund, Anette. *Möten med bilder: att tolka visuella uttryck*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan. Ca 220 s.

Didaktisk litteratur:

Lahdenperä, Pirjo. 2018. *Interkulturalitet i undervisning och skolutveckling*. Finns som pdf att ladda ner på: www.skolverket.se. 10 s.